

Sällskapet De Tolv – herrklubb med det lilla extra

Av Helena Karlsson

En uppmaning att komma ”hungrig och törstig” pryder inbjudningskortet till Sällskapet De Tolvs sammankomster. Och det var säkert en uppmaning väl värd att hörsamma. Mat och dryck utgjorde nämligen själva kärnan i sällskapets verksamhet – vid sidan av välgörenhet, förstås!

Medlem nr 1 uppmanas infinna sig på Gästis ”hungrig och törstig” på Lucia-dagen 1963. Sällskapet De Tolvs arkiv, Arkiv Sörmland

S
DE TOLV

Hungrig och törstig

torde medlem N:o 1. Arvid Carlsson

infinna sig till sammanträde i SALLSKAPET DE TOLV:s klubblokaler
å restaurang Gästis fre- dagen den
13/12 19 63 kl. 18.30

Å styrelsens vägnar:
Sekreteraren.

Industritryck Sällarna

Sällskapet De Tio startades år 1942 vid ett möte på Torshälla stadskällare. Redan året därpå beslutades att utöka antalet medlemmar till tolv och Sällskapet De Tolv var därmed fött, ett livaktigt sällskap som under de kommande decennierna regelbundet träffades två gånger per år under trivsamma former på något av traktens nöjespalats. Förutom att ”bereda medlemmarna trevnad och glädje”, ägnade sig sällskapet åt välgörenhet. Pengar donerades bland annat till Föreningen Eskilstuna Jultomtar, Röda Korsets barnverksamhet och Ungern-hjälpen.

Välgörenheten till trots, det var ändå mat, dryck, underhållning och trevligt umgänge som stod i centrum vid klubbens träffar. Det visar bland annat

*I båda vänners lag 1952. Foto okänt.
Sällskapet De Tolvs arkiv, Arkiv Sörmland*

formuleringar som dessa i föreningens protokoll: ”Traditionsenligt talade Rutger om vänskapen och kamratandan. Rutger har förmågan att varje gång tala lika varmt och äkta om detta ämne. Han avslutade med att utbringa ett fyrfaldigt leve för vänskapen och De Tolv,

vilket kraftigt besvarades av bröderna” (4/12 1959) liksom ”Det dracks ett och annat glas, och så kom Alf, den gudabenådade historieberättaren, sekunderad av Oscar m. fl. Kvällen förflöt snabbt under glad stämning och vid okänt klockslag skildes vännerna i den förvisningen att de upplevt en verkligt trevlig kväll i goda vänners lag” (20/11 1953).

Med endast tolv platser, var Sällskapet De Tolv inte en förening det var särskilt lätt att bli invald i och heller inte en man som medlem gärna gick ur. Som framgår av citaten ovan tycks kamratanda och vänskap ha präglat relationen ”bröderna” emellan. För att sällskapet utgjorde en exklusivt manlig sfär är tydligt. Några kvinnor syns inte till. När frågan om att ändå bjuda in fruarna till sällskapets 15-årsjubileum diskuterades, framhöll en av medlemmarna att ”det var ett onödigt påhäng med damer och att vi hade det bättre på egen hand” (24/5 1957). Så några damer kom varken att bevista jubileumsfesten eller någon av de andra sammankomsterna under den tid som handlingarna i arkivet omfattar. Sällskapet De Tolv kunde således fortsätta

var en herrklubb med det lilla extra i form av god mat, flödande dryck, underhållning och umgänge i glada vänners lag.

I affärslivet bittra konkurrenser – på klubben goda vänner. Carl och Arvid skålar 1952. Fotograf okänd. Sällskapet De Tolvs arkiv, Arkiv Sörmland

Den här artikeln om Sällskapet De Tolv baseras helt och hållet på bevarade arkivhandlingar från föreningen. Vill du veta mer om arkiv från föreningar i länet, kontakta gärna oss på Arkiv Sörmland.

Artikel publicerad i Sörmlandsbygden den 25 juli 2013.